

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș și Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2015, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș, în cauza penală în privința inculpatului

Budcenco Iurie Victor, născut la 28 octombrie 1965, originar s. Hîjdieni, r-nul Glodeni și domiciliat or. Glodeni, str. Iachir 4.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.07.2011 - 18.03.2014;

Instanța de apel: 01.04.2014 - 05.02.2015;

Instanța de recurs: 21.04.2015 - 28.07.2015.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 18 martie 2014, Iurie Budcenco a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 228020 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. De către organul de urmărire penală Iurie Budcenco, a fost învinuit, că deținând funcția de comisar al Comisariatului de Poliție al raionului Glodeni, conform ordinului nr. 173 EF din 18 iunie 2010, deci fiind persoană cu funcție de răspundere abilitată cu atribuții de conducere și coordonare a întregii activități a CPR Glodeni, iar conform prevederilor art. 2 al Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990, avînd drept sarcină prevenirea și curmarea crimelor și a altor infracțiuni, constatarea și descoperirea infracțiunilor, urmărirea persoanelor care le-au săvârșit, menținerea ordinii publice și asigurarea securității publice, în perioada lunilor august - octombrie 2010, contrar legislației în vigoare și încheierii Judecătoriei Glodeni din 23 septembrie 2010, prin care s-a interzis CPR Glodeni săvârșirea anumitor acțiuni care creează obstacole în efectuarea legitimă și constructivă a activității executive și dispoziționale ale administratorului procesului de insolabilitate al SA ”Glodeni Zahăr”, Laura Țurcan, inclusiv și transportarea masei debitoare de pe teritoriul

ÎM „Magt Vest” SRL, și-a depășit atribuțiile de serviciu exprimate în neînregistrarea informațiilor cu privire la infracțiunea sub formă de samavolnicie săvârșită de către foștii lucrători ai SA „Glodeni Zahăr” și neîntreprinderea măsurilor pentru înlăturarea cauzelor care au provocat săvârșirea acestei infracțiuni, ca urmare fiind periclitată activitatea legală a administratorului procedurii de insolvență a SA „Glodeni Zahăr” Laura Țurcan, cauzând daune în proporții considerabile acestei persoane juridice în sumă de 75440 lei, în următoarele circumstanțe.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 17 noiembrie 2009, s-a dispus intentarea procedurii de insolvență față de SA „Glodeni Zahăr”.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 09 iunie 2010, Laura Țurcan a fost desemnată în calitate de administrator al procedurii de insolvență al SA „Glodeni Zahăr”.

Astfel, Laura Țurcan, în temeiul art. 83 al Legii insolvenței nr. 632 din 14 noiembrie 2001, fiind în drept să administreze și să dispună de bunurile incluse în masa de decontare, concomitent fiind înștiințată de către ÎM „Magt Vest” SRL Fabrica de zahăr din Glodeni despre necesitatea eliberării depozitelor care aparțin întreprinderii date și unde se păstrează bunurile din masa de decontare ale SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvență sub formă de 2500 tone de zahăr în saci și 1500 tone de borhot granulat, în repetate rânduri a întreprins acțiuni de transportare a producției menționate la un alt loc de depozitare în condiții mai avantajoase în baza contractului nr. 28/6 din 28 iunie 2010, încheiat cu ÎCS „Neghina-Com” SRL, însă de fiecare dată comisarul CPR Glodeni, Iurie Budcenco, săvârșind acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege în scopul împiedicării desfășurării de către Laura Țurcan a atribuțiilor sale legale ca administrator al procedurii de insolvență, la 09 august 2010, aflându-se nemijlocit la fața locului, a dat ilegal indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, care pretindeau la masa de decontare prin încălcarea ordinii publice, exprimată în blocarea cu corpurile lor a intrării și ieșirii de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, unde se află masa de decontare a SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvență și care la 09 august 2010, întrunindu-se nesancționat, au împiedicat intrarea pe teritoriul întreprinderii pentru încărcarea și transportarea la indicația administratorului Laura Țurcan a masei de decontare și anume a zahărului tos în alt loc de depozitare, a două unități de transport, astfel SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvență suportând cheltuieli de deplasare pe ruta Chișinău – Glodeni – Chișinău, în sumă de 9000 lei și cheltuieli de staționare în sumă de 3680 lei.

Tot el, la 24 august 2010, săvârșind acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prezentându-se la intrarea pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, a dat ilegal indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, care pretindeau la masa de decontare prin încălcarea ordinii publice, exprimată în blocarea cu corpurile lor a intrării și ieșirii de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, unde se află masa de decontare a SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvență și care în acea zi întrunindu-se nesancționat au împiedicat ieșirea de pe teritoriul întreprinderii menționate pentru transportare la indicația administratorului Laura Țurcan a masei de decontare, și anume a zahărului tos în alt loc de depozitare, a cinci unități de transport încărcate cu zahăr tos, care au

staționat forțat pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, pînă la 04 septembrie 2010, astfel SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate, a suportat cheltuieli de deplasare pe ruta Chișinău – Glodeni - Chișinău în sumă de 22500 lei și cheltuieli de staționare în sumă de 14400 lei.

Tot comisarul CPR Glodeni, Iurie Budcenco, la 15 octombrie 2010, săvîrșind acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prezentîndu-se la intrarea pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, a dat ilegal indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, care pretindeau la masa debitoare prin încălcarea ordinii publice, exprimată în blocarea cu corpurile lor a intrării și ieșirii de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, unde se află masa debitoare al SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate și care în acea zi întrunindu-se nesancționat au împiedicat ieșirea de pe teritoriul întreprinderii menționate pentru transportarea la indicația administratorului Laura Țurcan a masei debitoare și anume a zahărului tos în alt loc de depozitare, a unei unități de transport încărcate, care a staționat forțat pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, pînă la 28 octombrie 2010, astfel SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate suportînd cheltuieli de deplasare pe ruta Chișinău – Glodeni - Chișinău în sumă de 4500 lei și cheltuieli de staționare în sumă de 7620 lei.

Tot comisarul CPR Glodeni, Iurie Budcenco, la 30 octombrie 2010, săvîrșind acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege a dat ilegal indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, care pretindeau la masa debitoare prin încălcarea ordinii publice, exprimată în blocarea cu corpurile sale a intrării și ieșirii de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” Fabrica de zahăr din Glodeni, unde se află masa debitoare a SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate și care în acea zi, întrunindu-se nesancționat, au împiedicat intrarea pe teritoriul întreprinderii menționate pentru încărcare la indicația administratorului Laura Țurcan a masei debitoare și anume a zahărului tos în scopul transportării acestuia în alt loc de depozitare, a unei unități de transport, astfel SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate suportînd cheltuieli de deplasare pe ruta Chișinău – Glodeni – Chișinău în sumă de 13500 lei și cheltuieli de staționare în sumă de 240 lei.

Depășind atribuțiile sale de serviciu și împiedicînd ilegal dreptul Laurei Țurcan la îndeplinirea obligațiilor sale în calitate de administrator al procedurii de insolabilitate, cauzînd daune considerabile SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate, comisarul CPR Glodeni, Iurie Budcenco, în opinia acuzării, a încălcat prevederile Legii nr. 416 din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție și anume art. 12 pct. 3), pct. 10); Legii insolabilității nr. 632 din 14 noiembrie 2001, art. 83 alin. (1), art. 78 alin. (3) și încheierea Judecătoriei Glodeni din 23 septembrie 2010.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iurie Budcenco să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele Ministerului Afacerilor Interne al R. Moldova, pe un termen de 3 ani, precum și admiterea acțiunii civile înaintate de SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 228020 lei.

În motivarea cererii de apel, procurorul a invocat dezacordul cu actul de dispoziție contestat, menționând că instanța de judecată în mod eronat a neglijat valoarea probantă a probelor examinate în cadrul ședinței de judecată prezentate de către acuzare, declarațiile martorilor, corpurile delictive, fiind totodată dusă în eroare de declarațiile inculpatului care nu a recunoscut vina în scopul eschivării de la răspundere penală.

Îndeosebi, procurorul a făcut referire la declarațiile reprezentantului părții vătămate, Laura Țurcan, care a susținut, că Iurie Budcenco, personal a dat indicație subalternilor săi, să nu curme, la fața locului, acțiunile de blocare a transportului de către foștii angajați ai SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate, care urmau a scoate zahărul și borhotul uscat din depozitele SRL „Magt Vest”, prin ce SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolabilitate, i-au fost cauzate pagube materiale manifestate prin achitarea cheltuielilor de transport și staționare a mijloacelor de transport ce urmau să scoată zahărul, pentru depozitare la depozitele ÎCS „Neghina-Com” SRL cu care administratorul insolabilității a încheiat contract în condiții mai avantajoase.

La fel, procurorul a indicat că, din declarațiile martorului Valeriu Guzun, director executiv al SRL „Magt Vest” se deduce că într-adevăr SRL „Magt Vest” a remis în adresa administratorului insolabilității SA „Glodeni Zahăr” scrisori în care a solicitat eliberarea depozitelor de producție, ceea ce confirmă necesitatea transportării masei debitoare (producția de zahăr și borhot uscat) pentru depozitare în alte încăperi, unde de către administratorul insolabilității Laura Țurcan a fost încheiat contract de depozit.

A remarcat apelantul, că prima instanță neîntemeiat a interpretat că, reținerea la 24 august 2010 de către colaboratorii de poliție a unui grup de persoane care o însoțeau pe Laura Țurcan, au fost de fapt măsuri de identificare a persoanelor, deoarece ultimii nu aveau acte de identificare asupra lor, fiindcă, în acest sens nu au fost întocmite procese-verbale de reținere, aceste persoane fiind reținute intenționat și duse la comisariat în scopul creării impedimentelor administratorului, Laura Țurcan de a scoate masa debitoare a SA „Glodeni Zahăr” din depozitele SRL „Magt Vest”, fapt ce suplimentar confirmă vinovăția lui Iurie Budcenco în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Procurorul a susținut în cererea de apel, că prima instanță urma să aprecieze critic afirmațiile colaboratorilor de poliție audiați pe caz în calitate de martori, care au declarat că fiind la fața locului nu au primit careva indicații de la ex-comisarul Iurie Budcenco de intervenire în altercații și protest, în vederea asigurării posibilității de scoatere de către administratorul insolabilității a masei debitoare din depozitele SRL „Magt Vest”, deoarece aceștia anterior s-au aflat în subordinea inculpatului.

A criticat procurorul și aprecierea dată de prima instanță precum că nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpatului în forma calificată, în acest sens făcând trimitere la subiectul special al infracțiunii, unde în cadrul urmăririi penale a fost calificată ca faptă de depășire a atribuțiilor de serviciu a persoanei cu funcție de răspundere, însă ulterior odată cu adoptarea Legii nr. 245 din 02 decembrie 2011 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, subiectul infracțiunii este considerat ca persoană publică.

În acest sens, apelantul a făcut referire la prevederile art. 123 Cod penal din care rezultă că noțiunea de persoană publică cuprinde în mod automat atât persoanele cu funcție de răspundere (art. 123 alin. (1) Cod penal), cât și alți subiecți speciali

nominalizați în prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, inclusiv și subiecții infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, în vigoare pînă la 03 februarie 2012.

Tot la acest aspect, procurorul a invocat prevederile art. 8 Cod penal, potrivit căror, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvîrșirii faptei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2015 a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției nominalizate, instanța de apel a reținut, că sentința adoptată de prima instanță este una temeinică și legală, bazată pe suportul probatoriu, care cert dovedește nevinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

Astfel, instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a constatat lipsa elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și anume, latura obiectivă a infracțiunii care constă în fapta prejudiciabilă ce se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, adică făptuitorul săvîrșește o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența nici unei persoane sau a nici unui organ.

Referitor la argumentele apelului, în sensul existenței probelor ce dovedesc vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a evidențiat că acestea sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către prima instanță și instanța de apel pe parcursul judecării cauzei.

Așadar, referitor la probele anexate la materialele dosarului, instanța de apel a enunțat, că acțiunile inculpatului Iurie Budcenco erau îndreptate spre menținerea ordinii publice, fără a se implica în activitatea administratorului procesului de insolabilitate SA „Glodeni Zahăr”, Laura Țurcan și nicidecum nu dovedesc faptul neînregistrării de către inculpat a informațiilor cu privire la infracțiunea sub formă de samavolnicie săvîrșită de către foștii lucrători ai SA „Glodeni Zahăr” și neîntreprinderea măsurilor pentru înlăturarea cauzelor care au provocat săvîrșirea acestei infracțiuni.

Respectiv, a conchis instanța de apel, că probatoriul prezentat nu a fost suficient în condamnarea inculpatului de săvîrșirea infracțiunii imputate, iar procesul penal de achitare a inculpatului Iurie Budcenco a fost unul echitabil în sensul art. 6 CțEDO raportat la prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

La fel, instanța de apel a remarcat că, din declarațiile martorilor Leonid Bîrgan, Valerian Scripcaru, Vasile Cheptea și Leonid Bucliș depuse atît în prima instanță, cît și în instanța de apel, rezultă că Iurie Budcenco nu a dat careva indicații subalternilor săi să nu se implice și să nu curme acțiunile ilegale de samavolnicie a foștilor lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”, dar s-a aflat cu efectivul comisariatului la fața locului pentru menținerea ordinii publice, totodată un asemenea ordin Iurie Budcenco a primit și de la vice-ministrul MAI al R. Moldova din acea perioadă, Iurie Cheptănanu, fapt confirmat prin declarațiile acestuia depuse în ședința de judecată a primei instanțe (f.d.225-227 vol.II) și confirmate în ședința instanței de apel.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitînd casarea acesteia cu remiterea cauzei la

rejudicare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia contestată, menționând că este una ilegală, fiind emisă fără a fi dată o apreciere probelor prezentate din punct de vedere al pertinentei, utilității și veridicității, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Consideră recurentul că, concluziile instanțelor de fond privind nevinovăția inculpatului în cele incriminate este contrară probelor acumulate pe cauză și examinate în ședințele de judecată, respectiv este neîntemeiată și respingerea de către instanța de apel a argumentelor apelului în sensul că la caz nu se întrunește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Astfel, procurorul invocă că, în speță se întrunesc cele trei componente ale laturii obiective ale infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal și anume:

- fapta prejudiciabilă, care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în sens că Iurie Budcenco nu a întreprins măsuri pentru înlăturarea cauzelor care au provocat săvârșirea infracțiunii sub formă de samavolnicie săvârșită de foștii lucrători ai SA „Glodeni Zahăr”;

- urmările prejudiciabile, și anume daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, în sensul că prin acțiunile inculpatului a fost periclitată activitatea administratorului procedurii de insolvență a SA „Glodeni-Zahăr”, Laura Țurcan, cauzând daune în proporții considerabile acestei persoane juridice în sumă de 75440 lei;

- legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, ceea ce se exprimă prin faptul, că prin neîntreprinderea măsurilor de către comisarul Iurie Budcenco privind înlăturarea obstacolelor formate de foștii lucrători ai fabricii și daunele aduse acestei întreprinderi.

Invocă acuzatorul, că drept probă în dovedirea vinovăției inculpatului Iurie Budcenco, servesc declarațiile reprezentantului părții vătămate SA „Glodeni Zahăr” în proces de insolvență, Laura Țurcan, care au fost confirmate prin declarațiile martorului Valeriu Guzun.

Invocă procurorul că, instanța de judecată nejustificat a interpretat că reținerea la 24 august 2010 de către colaboratorii de poliție a unui grup de persoane care o însoțeau pe Laura Țurcan, au fost de fapt măsuri de identificare a persoanelor deoarece ultimii nu aveau acte de identificare asupra lor, fiindcă pe cazul dat nu au fost întocmite procese-verbale de reținere, conform legislației penale sau contravenționale.

Procurorul este de opinia, că persoanele respective intenționat au fost reținute și aduse la comisariat în scopul creării impedimentelor Laurei Țurcan de a scoate masa debitoare a SA „Glodeni Zahăr” din depozitele SRL „Magt Vest”, fapt din care suplimentar se confirmă vinovăția lui Iurie Budcenco în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Consideră că afirmațiile colaboratorilor de poliție audiați pe caz ca martori și care indică că fiind la fața locului nu au primit careva indicații de la ex-comisarul Iurie Budcenco de intervenire în altercații și protest, în vederea asigurării posibilității de scoatere de către administratorul insolvenței a masei debitoare din depozitele SRL „Magt Vest”, urmau a fi apreciate critic de instanța de judecată, ca depuse de

persoane anterior aflate în supunerea și conducerea comisariatului, deoarece acțiunile acestora la fața locului erau conduse și coordonate de inculpat.

Mai relevă procurorul că vinovăția inculpatului în cele incriminate este dovedită și prin următoarele probe:

- plîngerile administratorului insolvenței al SA „Glodeni Zahăr”, Laura Țurcan, prin care se solicită tragerea la răspundere penală a șefului Secției Pază de Stat, Victor Vlas care depășind atribuțiile sale de serviciu, a cauzat SA „Glodeni Zahăr” daune în proporții mari (f.d.14-19, vol.I);

- hotărîrea Judecătorei Glodeni din 23 septembrie 2010, prin care s-a interzis CPR Glodeni săvîrșirea anumitor acțiuni care creează obstacole în efectuarea legitimă și constructivă a activității executive și dispoziționale ale administratorului procesului de insolvență SA „Glodeni Zahăr, Lura Țurcan (f.d.46, vol.I);

- ordonanța din 28 octombrie 2010 a procurorului în procuratura r-lui Glodeni, C. Cojocaru privind eliberarea mijlocului transport model „Renault” n/î BL CX 366, reținut de către șeful Secției Pază de Stat Glodeni, Victor Vlas (f.d.49, vol.I);

- hotărîrea Curții de Apel Economice din 17 noiembrie 2009, în baza căreia s-a intentat procesul de insolvență față de SA „Glodeni Zahăr” (f.d.52, vol.I);

- încheierea Curții de Apel Economice din 09 iunie 2010, în baza căreia Laura Țurcan a fost numită administrator a insolvenței al SA „Glodeni Zahăr” (f.d.54, vol.I);

- decizia Curții de Apel Economice din 02 noiembrie 2010 (f.d.59, vol.I);

- contractul de comision încheiat la 28.07.2010, între SA „Glodeni Zahăr” și ÎCS „Neghina Com” SRL (f.d.80, vol.I);

- contractul de locațiune nr. 6/10 din 28 iulie 2010, încheiat între SA „Glodeni Zahăr” și ÎM „Magt Vest” SRL (f.d.81, vol.I);

- nota nr. 01/07 din 21.07.2010, emisă de ÎCS „Neghina Com” SRL privind restituirea de către SA „Glodeni Zahăr”, cheltuielile suportate pentru transport și staționare (f.d.85, vol.I);

- demersul nr. 46 din 13.07.2010, întocmit de ÎM „Magt Vest” SRL (f.d.86, vol.I);

- decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 21.07.2010 (f.d.127-130, vol.I);

- ordonanța de ridicare a documentelor din 07.12.2010 și procesul-verbal de ridicare din 07.12.2010, în baza cărora, de la ÎM „Magt Vest” SRL au fost ridicate contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil încheiat între SRL „Alimsev” și ÎM „Magt Vest” SRL la 18 martie 2010 (f.d.147-148, vol.I);

- contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 18 martie 2010 (f.d.149-151, vol.I);

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 14.02.2011, în baza cărora, de la Laura Țurcan au fost ridicate caseta video model „Panasonic” cu bandă magnetică, cu înregistrările video a împrejurărilor de reținere de către șeful Secției Pază de Stat, Victor Vlas a mijlocului de transport model „Renault” n/î BL CX 366 în apropierea s. Recea, r-nul Rîșcani, la 28 octombrie 2010, purtătorul electronic model CD-RW, memoria 700 MB, cu înregistrările video a interviurilor persoanelor în incinta CPR Glodeni la 24 august 2010, care însoțeau administratorul insolvenței SA „Glodeni Zahăr” Laura Țurcan la 24 august 2010 (f.d.164-165, vol.I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.02.2011, cu planșa fotografică a masei debitoare a SA „Glodeni Zahăr” care se păstrează în depozitul situat pe teritoriul ÎM „Magt Vest” SRL (f.d.171-172, vol.I);

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 15.03.2011, în baza cărora, de la Laura Țurcan au fost ridicate facturile de expediție cu următoarele serii și numere: seria EC nr. 168595 din 01 august 2010; ET 138628 din 15 august 2010; ET nr. 138627 din 23 august 2010; ET nr. 138629 din 23 august 2010; ET nr. 138631 din 24 august 2010; ET nr. 138630 din 24 august 2010; ET nr. 138637 din 28 octombrie 2010; ET nr. 138635 din 30 octombrie 2010; ET nr. 138636 din 30 octombrie 2010; ET nr. 138634 din 03 noiembrie 2010; ET nr. 138638 din 03 noiembrie 2010; ET nr. 138639 din 03 noiembrie 2010; ET nr. 138641 din 12 noiembrie 2010; ET nr. 138642 din 12 noiembrie 2010; ET nr. 138640 din 12 noiembrie 2010; EC nr. 168598 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168598 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168599 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168600 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168597 din 22 decembrie 2010; EC nr. 168569 din 22 decembrie 2010 (f.d.201-202, vol.I);

- procesul-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere a obiectelor drept corpuri delictive și anexarea lor la materialele cauzei penale, din 15.03.2011 (f.d.223-227, vol.I);

- pretenția nr. 03/09 din 06.09.2010, înaintată de SRL „Neghina Com” către administratorul procesului de insolvență a SA „Glodeni Zahăr”, L. Țurcan (f.d.238-239, vol.I).

Cu referire la aprecierea instanței de judecată precum că nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpatului Iurie Budcenco în forma calificată, fiind făcută trimitere la obiectul special al infracțiunii, unde în cadrul urmăririi penale a fost calificată ca faptă de depășire a atribuțiilor de serviciu a persoanei cu funcție de răspundere pe când actualmente subiectul este persoană publică, recurentul a menționat, că prin Legea nr. 245 din 02 decembrie 2011 (MO nr. 25-28/77 din 03 februarie 2012), au fost modificate și completate un șir de acte legislative, având ca scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea corupției, printre care și Codul penal al R. Moldova.

Astfel, la art. 328 alin. (1) Cod penal, a fost efectuată modificarea prin care calificativul de persoană cu funcție de răspundere, adică subiectul infracțiunii, a fost înlocuit cu calificativul de persoană publică.

Sușține procurorul că noțiunea de persoană publică cuprinde în mod automat atât persoanele cu funcții de răspundere (art. 123 alin. (1) Cod penal), cât și alți subiecți speciali nominalizați în dispoziția art. 123 alin. (2) Cod penal, inclusiv și subiecții infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, în vigoare la 03 februarie 2012.

Cu referire la prevederile art. art. 8, 10 Cod penal, indică procurorul că Legea nr. 245 din 02 decembrie 2011, nu conține careva prevederi care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a săvârșit infracțiunea, aceasta nu este retroactivă, și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză urmează a fi calificate, potrivit prevederilor art. 8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii.

Dimpotrivă, Legea nr. 245 din 02 decembrie 2011, conține prevederi care înăspresc răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție și cele conexe, prin

lărgirea cercului de subiecți care cad sub incidența noțiunii de persoană publică, precum și prin agravarea sancțiunilor unor articole modificate și completate.

Sușține recurentul, că colaboratorii de poliție sunt atât persoane publice cât și persoane cu funcție de răspundere, purtând răspundere în baza art. 328 Cod penal, atât conform dispoziției și calificativelor articolului respectiv pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 245 din 02 decembrie 2011 cât și după intrarea acesteia în vigoare, însăși fapta pasibilă de răspundere penală fără a fi supusă modificărilor, respectiv nefiind decriminalizată sau exclusă din Codul penal.

Astfel, consideră că acțiunile ex-comisarului CPR Glodeni, Iurie Budcenco au fost just calificate de procuror potrivit art. 328 alin. (1) Cod penal, deoarece ca subiect al acestei infracțiuni, acesta cade atât sub incidența art. 123 alin.(1) Cod penal - persoană cu funcție de răspundere, cât și sub incidența art. 123 alin. (2) Cod penal - persoană publică, însă referitor la aceste argumente instanța de apel nu s-a expus.

Totodată, afirmă recurentul că, instanțele de judecată nu s-au expus, referitor la încălcarea de către comisarul Iurie Budcenco a prevederilor Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18.12.1990, conform cărora poliția este obligată să reacționeze prompt la sesizările și comunicările despre infracțiuni, să identifice cauzele și condițiile ce conduc la săvîrșirea crimelor și a contravențiilor administrative, să ia măsuri în limitele drepturilor ei pentru înlăturarea lor.

La fel, remarcă procurorul că instanțele de fond nu s-au expus referitor la faptul că prin încheierea Judecătoreiei Glodeni din 23 septembrie 2010, s-a interzis CPR Glodeni săvîrșirea anumitor acțiuni care creează obstacole în efectuarea legitimă și constructivă a activității administratorului procesului de insolvență a SA „Glodeni Zahăr”, Laura Țurcan, inclusiv și transportarea masei debitoare de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” SRL, or s-a constatat cu certitudine că Laura Țurcan a acționat legal, avînd împuterniciri.

Mai remarcă procurorul, că instanțele de judecată nu s-au expus nici asupra faptului, că ÎM „Magt Vest” SRL a remis în adresa administratorului insolvenței a SA „Glodeni Zahăr” scrisori în care a solicitat eliberarea depozitelor de producția din acestea.

6. Pe cauză nu a fost depusă referință.

7. Judecînd recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecînd recursul, admite recursul, casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

7.1. Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Conform prevederilor art. art. 414, 415 Cod de procedură penală, judecînd apelul, instanța de apel este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii

atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să argumenteze decizia adoptată invocând temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întru totul respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Instanța de apel a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

În această privință se constată că argumentele invocate de acuzatorul de stat în recurs își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuată în cauza dată, inclusiv sub aspectul că, judecând apelul, instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în susținerea cerințelor privind casarea hotărârii primei instanțe, expuse în pct. 3 din prezenta decizie.

Astfel, în apelul declarat de procuror se invocă motivele privind ilegalitatea și netemeinicia hotărârii atacate prin faptul că instanța pripit a decis asupra soluției adoptate ignorând probele prezentate în sprijinul învinuirii.

Colegiul penal reține că, în instanța de apel au fost audiați: inculpatul Iurie Budcenco, reprezentantul părții vătămate Laura Țurcan, martorii: Valentina Semeniuc, Leonid Bîrgan, Valerian Scripcaru, Iurie Cheptănar, Vasile Cheptea, Leonid Bucliș, iar potrivit procesului-verbal (f.d.53-55, vol. III), instanța de apel a verificat în ședința de judecată declarațiile martorilor: Dionisie Pîrgari (f.d.208-209, vol.II); Ion Nemerenco (f.d.210-211, vol.II); Dorin Nemerenco (f.d.212, vol.II) și Valeriu Guzun (f.d.222-224, vol.II), și probele materiale: plîngerile reprezentantului părții vătămate Laura Țurcan (f.d.14-19, vol.I); hotărîrea Judecătoriai Glodeni din 23.09.2010 (f.d.46); ordonanța privind eliberarea mijlocului de transport din 28.10.2010 (f.d.49, vol.I); hotărîrea Curții de Apel Economice din 17.11.2009 (f.d.52, vol.I); încheierea Curții de Apel Economice din 09.06.2010 (f.d.54, vol.I); decizia Curții de Apel Economice din 02.11.2010 (f.d.59, vol.I); contractul de locațiune nr. 6/10 din 28.07.2010 (f.d.81, vol.I); demersul nr. 01/07 din 21.07.2010 (f.d.86, vol.I); decizia Curții de Apel Chișinău din 21.07.2010 (f.d.127-130, vol.I); delegația nr. 462 din 11.03.2011 (f.d.196-198, vol.I); ordonanța privind efectuarea ridicării de obiecte și documente din 07.12.2010 (f.d.147, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 07.12.2010 (f.d.148); contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil din 18.03.2010 (f.d.149-151, vol.I); ordonanța de ridicare din 14.02.2011 (f.d. 164, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 14.02.2011 (f.d.165, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.02.2011, cu planșa fotografică (f.d.171-172, vol.I); ordonanță de ridicare din 15.03.2011 (f.d.201, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 15.03.2011 (f.d.202, vol.I); ordonanța privind recunoașterea obiectelor drept corpuri delictive și atașarea lor la cauza penală din 15.03.2011 (f.d.226-227, vol.I), probe care deși au fost cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, nu au fost reflectate și descrise în decizia recurată, iar instanța nu le-a apreciat.

În acest context, Colegiul, menționînd prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor acumulate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Astfel, instanța de recurs menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de activitate depus de către organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acesteia.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează aceasta.

Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punctul de vedere al coroborării lor.

Instanța de recurs evidențiază că, concluzia instanței de apel: „...*prima instanță just a concluzionat, că din circumstanțele cauzei și probele administrate pe dosar rezultă că, probatoriul prezent nu este suficient în condamnarea inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate*” este prematură, deoarece instanța de apel a argumentat la general că probele nu confirmă vinovăția inculpatului, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se pronunțe asupra admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe.

Colegiul penal lărgit concretizează că, instanța de apel fără a se expune asupra probelor menționate, nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

Astfel, din textul deciziei instanței de apel, se întrevede că aceasta a preluat aceleași motive din sentința primei instanțe, neglijând argumentele și probele prezentate de acuzare, în rezultat menținând sentința primei instanțe.

Colegiul penal menționează că, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia că prima instanță just l-a achitat pe inculpat, ea urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, și invocate în apelul procurorului, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a circumstanțelor cauzei penale, lăsând fără justă apreciere probatoriul administrat pe cauză.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al relevanței, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală).

La fel, Colegiul penal reține că instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un mod asupra argumentelor invocate de acuzatorul de stat referitor la faptul că, *comisarii, ca subiecți ai infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, cad atât sub incidența art. 123 alin. (1) Cod penal - persoană cu funcție de răspundere cât și sub incidența art. 123 alin. (2) Cod penal - persoană publică, și asupra faptului, că ÎM „Magt Vest”*

SRL a remis în adresa administratorului insolvenței a SA „Glodeni Zahăr” scrisori în care a solicitat eliberarea depozitelor de producția din acestea.

Generalizînd cele expuse mai sus, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții juste și corecte, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

7.2. La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, precum să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze versiunea procurorului privind prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunii incriminate, argumentînd clar concluziile sale în decizia adoptată, ținînd cont de motivele expuse în pct. 7.1. al prezentei decizii.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Coștaș, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Budcenco Iurie Victor** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia pronunțată integral la 25 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Nadejda Toma

O P I N I E S E P A R A T Ă

în conformitate cu prevederile art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală (în cauza Budcenco Iurie Victor)

1. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 iulie 2015 a fost adoptată următoarea soluție în cadrul judecării recursului ordinar în cauza indicată:

„Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2015, în cauza penală privindu-l pe *Budcenco Iurie Victor* și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată”.

2. Nu am susținut soluția adoptată și am propus o altă soluție, de a respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat, cu menținerea deciziei atacate, în conformitate cu prevederile art. 435 alin. 1) pct. 1) Cod de procedură penală.

2.1 Considerăm că soluția adoptată de către prima instanță și menținută de către instanța de apel este una corectă, iar hotărârile pronunțate în speță fiind motivate în conformitate prevederile legale.

Astfel, din materialele dosarului se constată, că de către organul de urmărire penală Iurie Budcenco, a fost învinuit, că deținând funcția de comisar al Comisariatului de Poliție al raionului Glodeni, conform ordinului nr. 173 EF din 18 iunie 2010, deci fiind persoană cu funcție de răspundere abilitată cu atribuții de conducere și coordonare a întregii activități a CPR Glodeni, iar conform prevederilor art. 2 al Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990, avînd drept sarcină prevenirea și curmarea crimelor și a altor infracțiuni, constatarea și descoperirea infracțiunilor, urmărirea persoanelor care le-au săvârșit, menținerea ordinii publice și asigurarea securității publice, în perioada lunilor august - octombrie 2010, contrar legislației în vigoare și încheierii Judecătoriei Glodeni din 23 septembrie 2010, prin care s-a interzis CPR Glodeni săvârșirea anumitor acțiuni care creează obstacole în efectuarea legitimă și constructivă a activității executive și dispoziționale ale administratorului procesului de insolvență al SA "Glodeni Zahăr", Laura Țurcan, inclusiv și transportarea masei debitoare de pe teritoriul ÎM „Magt Vest” SRL, și-a depășit atribuțiile de serviciu exprimate în neînregistrarea informațiilor cu privire la infracțiunea sub formă de samavolnicie săvârșită de către foștii lucrători ai SA „Glodeni Zahăr” și neîntreprinderea măsurilor pentru înlăturarea cauzelor care au provocat săvârșirea acestei infracțiuni, ca urmare fiind periclitată activitatea legală a administratorului procedurii de insolvență a SA „Glodeni Zahăr” Laura Țurcan, cauzînd daune în proporții considerabile acestei persoane juridice în sumă de 75440 lei.

În motivarea deciziei sale instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a constatat lipsa elementului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.

328 alin. (1) Cod penal și anume, latura obiectivă a infracțiunii care constă în fapta prejudiciabilă ce se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, adică făptuitorul săvârșește o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența nici unei persoane sau a nici unui organ.

Reieșind din prevederile legale stipulate în art. 325 Cod de procedură penală, care stabilesc limitele judecării cauzei: numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, considerăm concluzia instanței de apel privind menținerea sentinței pronunțate în cauza penală în privința lui Budcenco Iu. corectă și motivată.

Judecător

Ghenadie Nicolaev

Judecător

Nadejda Toma